

TRST - Na Velikem trgu od danes do nedelje festival Link

Dobro novinarstvo o vojni in pravicah

V šotoru Fincantieri Newsroom na Velikem trgu se danes pričinja Festival dobrega novinarstva Link: do nedelje zvečer se bo tu vrstilo okrog 80 pričevalcev našega časa, zlasti novinarjev in pisateljev, ki bodo aktualno dogajanje predstavili na izviren in privlačen način. Vstopnine ni: zaželena je rezervacija na spletni strani linkfestival.it, od danes ob 16. uri pa tudi pri recepciji na Velikem trgu.

Dogajanje bo ob 18. uri uvedel koncert za mir, ki ga bo oblikoval Flute Quartet tržaškega konservatorija Tartini. Sestavljajo ga glasbeniki iz različnih koncev Evrope – Hrvaške, Madžarske, Srbije in Ukrajine. Po koncertu bo na vrsti slovesna podelitev nagrade Crédit Agricole FriulAdria pričevalci zgodovine, ki jo bo prejel novinar italijanskega dnevnika Corriere della sera Aldo Cazzullo. Sledil bo pogovor, ki ga bo vodila novinarka Emma D'Aquino, voditeljica večernih televizijskih poročil na kanalu Rai 1.

Jutri se bo spored začel ob 10. uri z dokumentarnim filmom *Ultime notizie, giornalisti e leggi razziali* in uro kasneje s srečanjem o turizmu v Italiji. Sledili bodo predstavitev zgodovinskega arhiva Olivetti ob 11.30, pogovor z Fabriziom Ronconejem in Ariano Aprile ob 12. uri, mojstrske tečaje v komunikaciji z novimi mediji ob 15.30 in 16.30, debata o prihodnosti gospodarstva ob 16. uri, pogovor o vlogi posebnih poročevalcev iz tujine, ki ga bodo ob 17. uri sooblikovali Gio-

Alessandra Mastronardi

Aldo Cazzullo

vanna Botteri, Barbara Gruden, Marco Innaro in Piero Badaloni. Ob 18. uri bo ambasadorica organizacije Unicef in igralka Alessandra Mastronardi na odru na Velikem trgu izročila nagrado Unicefa naši angeli predsedniku italijanskega novinarskega sindikata FNSI Giuseppeju Giuliettiju. Sledila bo de-

bata o izrednih razmerah v svetu, predvsem v Ukrajini, ki jo bo vodila odgovorna za svetovno dogajanje v redakciji Sky TG 24 Liliana Faccioli Pintozzi. Jutrišnji spored predvideva še pogovor z voditeljico oddaje Chi l'ha visto Federico Sciarelli ob 19. uri in ob 21. uri srečanje o vojni (Roulette Russa: La guerra di Putin) z geopolitikom Dariom Fabbrijem ob glasbeni spremljavi Roberte D'Angelo in Ivane Marrone. Režijo večera bo podpisal Piero Pugliese.

Igralka Alessandra Mastronardi bo s predstavnikom Unicefa Andro Iacominijem obiskala tudi ukrajinske otroke in družine, ki so se ob izbruhu vojne zatekli v Trst, ter študente Večstopenjske šole Tiziana Weiss, na kateri so pred kratkim sprejeli skupino ukrajinskih otrok in mladih. Obiskala bo novo postojanko UNHCR na Fernetičih, to je Blue Dot, v katerem sprejemajo begunske otroke in ženske. Prisluhnila bo tudi koncertu dveh mladih glasbenic, ki sta z vojnega območja prispeli v Trst v sklopu izmenjave s konservatorijem Tartini, ter srečala ukrajinske otroke, ki so trenutno nameščeni v prostorih Fundacije Luchetta, Ota, D'Angelo, Hrovatin. Na Festivalu dobrega novinarstva Link bo po petkovi podelitvi nagrade Giuseppeju Giuliettiju v soboto ob 16. uri sodelovala tudi na dogodku Dalla parte dei bambini z Andro Iacominijem in Massimo Cirrijem, voditeljem priljubljene radijske oddaje Caterpillar na kanalu Rai Radio 2.

SPOMIN - Jutri pogreb Luciana Ceschie

Do Slovencev zelo odprt novinar in politik

Luciana Ceschio sem spoznal sorazmerno pozno. Po opravljenem novinarskem izpitu so me kolegi predlagali za člana deželnega vodstva novinarskega sindikata in kmalu potem sem z deželno delegacijo sodeloval na vsedržavnem kongresu sindikata v sicilski Taormini.

V soglasju s kolegi deželne delegacije sem navezal stik z delegati Tridentinske in Južne Tirolske, s katerimi smo oblikovali resolucijo v podporo medijem narodnih manjšin. Resolucijo je takrat podprl tudi Ceschia, ki je bil sekretar vsedržavnega sindikata, in je bila odobrena brez problemov. Ceschia je bil za sekretarja izvoljen en mandat prej, ko je napredno usmerjena skupina »Rinnovamento sindacale« (Sindikalna prenova, združevala je levičarsko usmerjene demokristjane, socialiste in komuniste) zmagala na kongresu in presenetljivo premagala konservativno frakcijo, ki jo je takrat vodil vplivni konservativni demokrščanski veljak in odgovorni urednik tridentinskega dnevnika L'Adige Flaminio Piccoli.

Odpričnost do Slovencev, ki jo je Ceschia pokazal že kot tržaški občinski odbornik, je potrdil malo po kongresu v Taormini, ko je prišel na obisk na Primorski dnevnik. Takrat se je z vodstvom novinarskega skrbstvenega zavoda INPGI zavzel za rešitev težav nekaterih starejših kolegov, ki zaradi povišanih razmer niso imeli povsem urejenega statusa.

Bolj tvoren odnos s Ceschio sem imel na naslednjem sindikalnem kongresu v Pescari. Prijavil sem se k razpravi, čeprav nerad nastopam v javnosti. Pozornost kolegov sem pritegnil z uvodnim kratkim pozdravom v slovenščini, nato pa sem vodstvu vsedržavnega sindikata očital, da je povsem prezrlo probleme manjšinskih časopisov. Luciano mi kritike ni zameril, obljubil mi je odziv v repliki in me prosil, naj mu napišem slovenski pozdrav, ker mi bo odzdravil v mojem jeziku. Tistih slovenskih besed v repliki ni izrekel, je pa poudaril pomen manjšinskih medijev. Tudi to je bilo osnova za srečanje o manjšinskih medijih na Sardiniji, ki ga je priredil evropski urad za manjšine na pobudo italijanskega sindikata FNSI.

Novinarski sindikat si je takrat prizadeval, da bi olajšal delovanje novinarskih in tiskarskih združenj, ki so reševali časopise. Tudi s prizadevanjem Ceschie so bile v zakonu o založništvu posebej omenjene zadrage manjšinskih listov, ki so bile deležne nekaterih dodatnih ugodnosti.

Ko je bil imenovan za odgovornega urednika tržaškega dnevnika Il Piccolo, se je odnos časopisa do manjšine korenito spremenil. Takrat sem pri agenciji Alpe Adria skrbel za tiskovni urad manjšine in krajevnim medijem pošiljal v italijanščini prispevke o glavnih dogodkih med Slovenci v Italiji. Italijanski časopis, ki so ga s Ceschio

Luciano Ceschia

FOTODAMJ@N

urejali mlajši in bolj odprti kolegi, je veliko teh prispevkov objavil.

Z Luciano sem ohranil dober odnos tudi potem, ko je odšel v Bocen, kjer je prevzel vodstvo krajevnega dela dvojezičnega lista Alto Adige. Ko se mu je iztekel mandat in se je odločil, da bo kandidiral za parlament, sva se srečala spet na neki sindikalni prireditvi. Domenila sva se za intervju za Primorski dnevnik.

Kontaktiral me je tudi nekoliko pozneje v Trstu. Krajevna TV postaja Telequattro je takrat dajala kandidatom na razpolago nekaj prostora za predstavitev, pravzaprav kandidata naj bi predstavil njegov »lobist«. »Podari mi nekaj svojega časa,« me je pozval Ceschia. Odzval sem se, v predstavitvi izpostavil predvsem kandidatovo odprtost in pokončno demokratično držo. Sreče pa mu s svojim nastopom nisem prinesel, saj ni bil izvoljen.

V začetku 90. let je televizijski dnevnik na tretji mreži Rai vodil Sandro Curzi (dolgo let eden od vplivnejših voditeljev FNSI), ki je v nočni oddaji dnevnika uvedel pregled tiska in ga zaupal Ceschii. Z Duškom Udovičem, ki je bil takrat glavni urednik, sva Luciano predlagala, naj predstavi tudi Primorski dnevnik. Z veseljem je sprejel in nekaj dni potem predstavil tudi naš list. »Nocoj še novost, časopis Slovencev in Italiji,« je takrat dejal Ceschia, pokazal prvo stran in na kratko obnovil vsebino lista, ki smo mu jo pripravili.

Po osamosvojitvi Slovenije, ko so mnogi mediji razmišljali o možnosti svojih izdaj v Sloveniji, je Ceschia člana založniškega sveta ZTT povezal s princem Carlom Caracciolom, vplivnim članom založniške skupine Repubblica Espresso. Kontakti niso obrodili sadov, ker je kazalo, da bodo veliko tvornejši s skupino Melzi iz Vidma, s katero je bil nato pripravljen načrt za dvojčka Republiko.

Hvala, Luciano, za odprtost in velik posluš do manjšine.

Vojmir Tavčar

Od Luciana Ceschie se bodo poslovili jutri na pokopališču pri Sv. Ani; pokojnik bo od 9.50 ležal v mrtvaški vežici, sledila bo maša ob 10.50. (Ur.)

SV. IVAN - Od jutri v parku nekdanje psihiatrične bolnišnice

Vrtnice, knjige, vino, glasba

Štirje petki ponujajo bogat spored dogodkov, od univerzitetnih predavanj do sprehodov, pogovorov in koncertov

V svetoivanski park se enajstič vrača niz dogodkov Vrtnice, knjige, glasba, vino 2022, ki bo potekal vsak petek v mesecu maju. Niz dogodkov prireja in podpira kmetijska zadruga Monte San Pantaleone in tržaška univerza. Letošnja tema bo posvečena skrbi za Zemljo. Program se bo vsak petek začel ob 9. uri z univerzitetno učno uro, ki je odprta vsem, tudi višješolskim študentom. Nadaljeval se bo z dvema sprehodoma za spoznavanje parka, njegove zgodovine in prebivalcev. Popoldne od 17. ure pa bodo obiskovalci skozi pogovore in predstavitev knjig spoznavali načine, kako lahko najbolje poskrbimo za naš planet. Vsak petek bosta v središču dogajanja tudi dobra vino in dobra glasba; možna bosta tudi pokušnja vina in nakup knjig, ki jih bo nudila knjigarna Minerva. Tudi letos bodo poseben prostor namenili otrokom, in sicer pod okriljem muzeja MiniMu od 16.30 dalje. V primeru slabega vremena bodo dogodki potekali v gledališču Basaglia. Popoln spored je na voljo na agricolamontesanpantaleone.it.

Jutrišnji, prvi dan niza, se bo ob 9. uri začel s predavanjem o fotovoltaičnosti in energijskem prehodu. O tem bo govoril Alessandro Massi Pavan, profesor elektrotehnike na tržaški univerzi. Ob 10.45 bo na sporedu botanično-naturalistični sprehod pod vodstvom Silvie Castro, popoldanski ob 15.30 pa zgodovinsko-psihiatričnemu odkrivanju okolice s psihiatrom Mariom Novellom.

Ob 17.15 bo Cecilia Monari spregovorila o spopadanju s klimatsko krizo preko pogozdovanja. Častna gostja večera pa bo Federica Gasbarro, ki je

Jutrišnja gostja Federica Gasbarro

znana tudi kot italijanska Greta Thunberg: ob 18. uri bo predstavila svojo knjigo *Amici della Terra*. Ob 19. uri se bo Simonetta Lorigliola pogovarjala z vinogradnikom iz Loazzola Giovannijem Scaglionejem, ob 19.30 bo na sporedu še rap koncert Nagane, nastopil pa bo tudi Theo La Vecia Verdiani.

Čez teden dni, 13. maja, se bo dan začel s predavanjem Marte Stragà, profesorico psihologije na tržaški univerzi. Sledil bo botanično-naturalistični sprehod pod vodstvom Silvie Castro in sprehod med preteklostjo in prihodnostjo s Panxtom Ramasom. Popoldne bo Monica Gutierrez spregovorila o novih imaginacijah in načrtih

za prihodnost sodobnih mest. Sledili bodo predstavitev knjige Gina Strade *Una persona alla volta*, pogovor z vinogradnikom Andream Patronijem iz Sondria in koncert kvarteta godal mladinskega orkestra Esyo.

20. maja bodo v središču dopoldanskega dogajanja predavanje o čebelah, metuljih in črvih in njihovi inteligenci s Cinzio Chiantetti, profesorico psihobiologije na tržaški univerzi. Tudi tokrat bo sledil botanično-naturalistični sprehod pod vodstvom Silvie Castro, popoldne pa arhitekturno-urbanistični sprehod z Diano Barillari. Sledilo bo predavanje o skupnosti v službi krajevnih kmetijsko-življskih verig z Mauriziem Tondolom. Tretji petek niza dogodkov bodo predstavili knjigo *Noi siamo eroi* Sare Sagantini, sledil bo pogovor z vinogradnico Bruno Passetti Flaibani iz Čedadada, dan pa se bo zaključil s koncertom tria Respect.

V petek, 27. maja, dopoldne na sporedu predavanje o trajnosti z Ester Colizzo, profesorico stratografske in sedimentološke geografije. Sledila bosta dva sprehoda s Silvio Castro: botanično-naturalistični in sprehod z žuželkami. Popoldne bo beseda tekla o skrbi za Zemljo z Giorgom Tamburlinijem in Ilario Perini, v svetoivanski park pa bo prodrla tudi ukrajinska vojna. Predstavili bodo knjigo *Il destino dell'Ucraina. Il futuro dell'Europa* Simoneja Attilia Bellezze, tokratni gost bo slovenski vinogradnik Jadran Žerjal iz Ricmanj, letošnja prireditev pa se bo zaključila s koncertom »obmejnega tria« violončelistk, ki ga sestavljajo Andrejka Možina, Irene Ferro-Casagrande in Carla Scandura.

Nov vrt v Ulici Flavia

Tržaška družba za neprofitna stanovanja Ater bo pri stanovanjskih blokih v Ul. Domus Civica 8 drevi ob 18. uri predstavila načrt skupnega snovanja novega vrta v Ul. Flavia. V načrtovanje hočejo vključiti krajanine in poudarek postaviti na to, kar uporabniki najbolj potrebujejo. Spregovorila bosta predsednik družbe Ater Riccardo Novacco in tržaška občinska odbornica za premoženje in infrastruktura dela Elisa Lodi.

O trajnostni mobilnosti

Kako si Občina Trst in tržaško podjetje za javni potniški prevoz Trieste Trasporti zamišljata prihodnost na področju trajnostne mobilnosti? Občinski inženir Giulio Bernetti in Giuseppe Zottis iz podjetja Trieste Trasporti se bosta danes ob 18. uri v hostlu Hotello v Ul. Valdirivo 6 poglobila v električne avtobuse, kolesarske steze, tramvaj in žičnico. Prijave na naslovu info@triesteinazione.it